

RAPPORTAGE
ONDERZOEK DRAAGVLAK DORPSCOÖPERATIE
oktober 2018

oktober 2018

drs. Klaartje Lee-Stemerding

De Vragenlijstexpert
Max Heijmansstraat 81
3059 MK Rotterdam

T 06 83212481
W www.devragenlijstexpert.nl
E klaartje@devragenlijstexpert.nl

© De Vragenlijstexpert 2018

Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Vragenlijstexpert

INHOUDSOPGAVE

Inleiding en onderzoeksopzet
Aanleiding en onderzoeksvraag
Onderzoeksmethode

Respondentkenmerken
Geslacht & leeftijd
Woonplaats

Vraag naar diensten en voorzieningen

Draagvlak bewonerscoöperatie
Behoefte
Lidmaatschap
Actief bijdragen

Match tussen vraag en aanbod

Conclusies

Inleiding en onderzoeksopzet

AANLEIDING EN ONDERZOEKSVRAAG

In Schalkwijk en Tull in 't Waal is het initiatief ontstaan voor de oprichting van een Dorpscoöperatie. Deze coöperatie moet inwoners één loket bieden voor diverse diensten en welzijnsvoorzieningen, zoals WMO aanvragen, vervoer en hulp bij financiën. Maar ook aan koffie-ochtenden of fitness voor senioren wordt gedacht. De coöperatie wordt deels gesteund door de gemeente, deels door vrijwilligers.

De projectgroep wil het draagvlak voor een dergelijke coöperatie onder inwoners peilen: is er behoefte aan, zou men lid willen worden en naar welke diensten en voorzieningen is de meeste vraag.

In samenwerking met De Vragenlijstexpert is een onderzoek uitgezet onder bewoners met als centrale vraag:

Is er voldoende draagvlak voor het oprichten van een Dorpscoöperatie?

De onderzoeksvragen zijn als volgt geformuleerd:

- Aan welke diensten en ondersteuning heeft men (het meeste) behoefte?
- Ziet men meerwaarde in de oprichting van een Dorpscoöperatie?
- Is men bereid lid te worden van een Dorpscoöperatie?
- Is men bereid zich actief in te zetten voor een Dorpscoöperatie?
- Aan welke diensten en ondersteuning kan men bijdragen?
- Zijn er significante verschillen hierin tussen leeftijdsgroepen of geslacht?

ONDERZOEKSMETHODE

In overleg is een vragenlijst opgesteld die aansluit bij de onderzoeksvragen. Deze vragenlijst is in september 2018 met een begeleidende brief verspreid onder 1.100 inwoners van Schalkwijk en Tull en t Waal. Zij konden de vragenlijst op papier of digitaal invullen.

In totaal zijn 258 vragenlijsten voor de deadline van 26 september retour gekomen, een respons van 23%. Het grootste deel hiervan werd op papier ingevuld en vervolgens digitaal verwerkt.

Kanttekeningen bij de analyses

De respons van 258 is voldoende voor ca. 93% betrouwbaarheid en 5% nauwkeurigheid. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat deze betrouwbaarheid geldt voor de groep waaronder de vragenlijst is verspreid, dus niet voor alle inwoners van Schalkwijk en Tull in 't Waal. Daarbij is het onbekend of de respons representatief is voor de verdeling van leeftijd en geslacht van de doelgroep.

Ook zijn betrokken en enthousiaste personen bij een dergelijk onderwerp sneller geneigd een enquête in te vullen. De percentages zijn daarom niet 1 op 1 door te berekenen voor gehele doelgroep maar zeggen vooral iets over de doelgroep die zich op dit moment aangesproken voelt.

Respondentkenmerken

HOE ZIET DE DOELGROEP ERUIT?

Van de respondenten is 60 procent vrouw, 40 procent man. Onder de jongere respondenten is het aandeel vrouwen groter dan onder de oudere respondenten (N.B. één vrouwelijke respondent heeft haar leeftijd niet vermeld, waardoor het totaal in de volgende grafiek op 257 uitkomt).

Leeftijd	Man	Vrouw
< 55	20	44
55 - 64	24	41
65 - 74	27	31
75+	31	39
Totaal	102	155

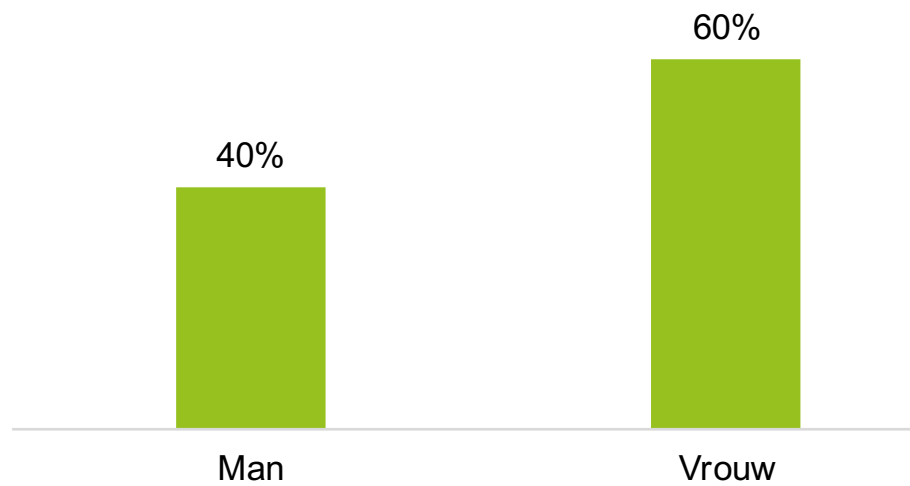
Tabel 1: geslacht versus leeftijdsgroep

De jongste respondent is 22, de oudste 101 jaar oud. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 64 jaar. De 258 invullers zijn te verdelen in vier nagenoeg even grote groepen: een kwart is jonger dan 55 jaar, een kwart 55 tot 65 jaar, 23 procent 65 tot 75 en 27 procent 75 of ouder. Voor de vergelijking tussen leeftijdsgroepen is deze indeling aangehouden.

Tot slot komt 81 procent van de respondenten uit Schalkwijk.

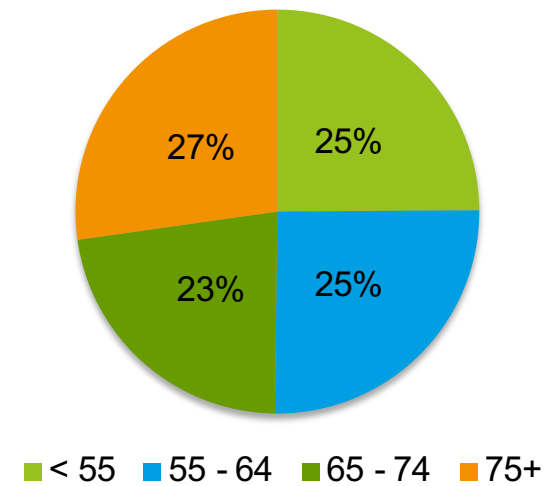
GESLACHT & LEEFTIJD

Geslacht

Afbeelding 1: geslacht

Leeftijd

Afbeelding 2: leeftijdsverdeling

Vraag naar diensten en voorzieningen

WAAR IS VRAAG NAAR?

Van de respondenten vindt 93 procent het (heel) belangrijk om de komende 5 tot 10 jaar in het dorp te kunnen blijven wonen. Ook onder de groep jonger dan 55 jaar is dit percentage nog hoog (89%). Dit geeft aan dat de groep respondenten betrokken is bij het onderwerp, ze hebben om dit te kunnen realiseren voorzieningen en diensten in het dorp nodig. Is het niet nu, dan is het wel later of voor familie.

Dat blijkt ook uit de vraag aan welke ondersteuning men concreet behoefte heeft. 42 procent geeft aan nu zelf (nog) geen behoefte te hebben aan voorzieningen, maar wel bij te kunnen dragen aan het initiatief. Van de overige ca. 150 respondenten geeft bijna de helft aan graag een WMO loket te zien in het dorp. Daarnaast is er veel vraag naar een Dorpsondersteuner. Iemand die hen kan helpen de hulp of steun te krijgen die zij nodig hebben, als dit via de reguliere voorzieningen niet mogelijk is. Daarbij is er de meeste vraag naar vervoer en ad-hoc of tijdelijke maaltijdvoorzieningen aan huis. Ook is er behoefte aan sociale- en actieve activiteiten zoals koffie-inloopochtenden en fitness voor senioren.

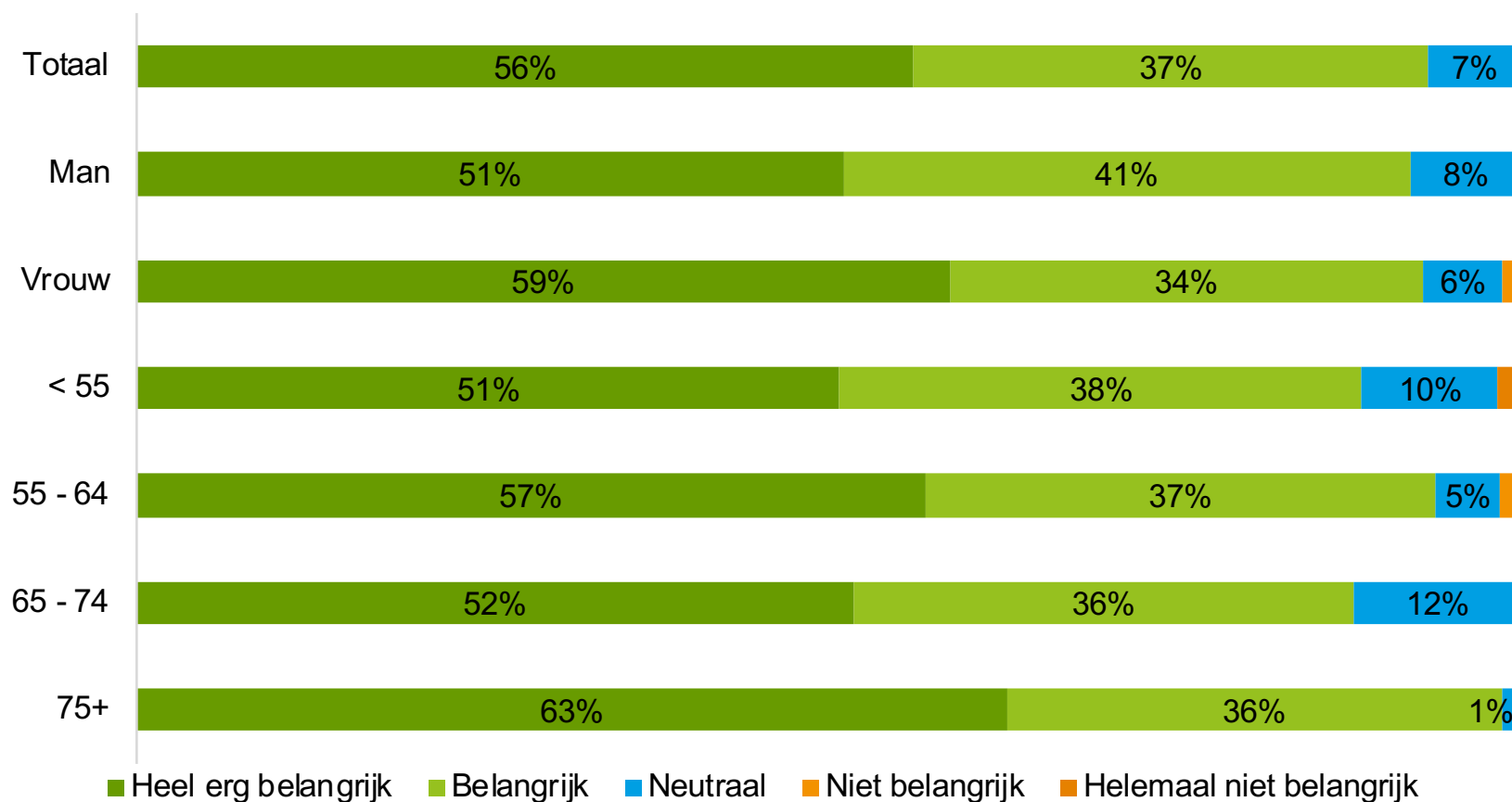
Significante verschillen

Worden de doelgroepen vergeleken dan hebben mannen significant vaker dan vrouwen behoefte aan administratieve ondersteuning en hulp bij computer / telefoon / tablet. Op het gebied van administratieve hulp is dat zelfs drie maal zo vaak (17% versus 6%).

De leeftijdsgroep 55 – 64 jaar heeft significant vaker interesse in fitness voor senioren. En de groep 55 – 74 heeft vaker behoefte aan de Dorpsondersteuner en maaltijden aan huis dan de oudere en jongere doelgroep.

BELANG VAN BLIJVEN WONEN IN HET DORP

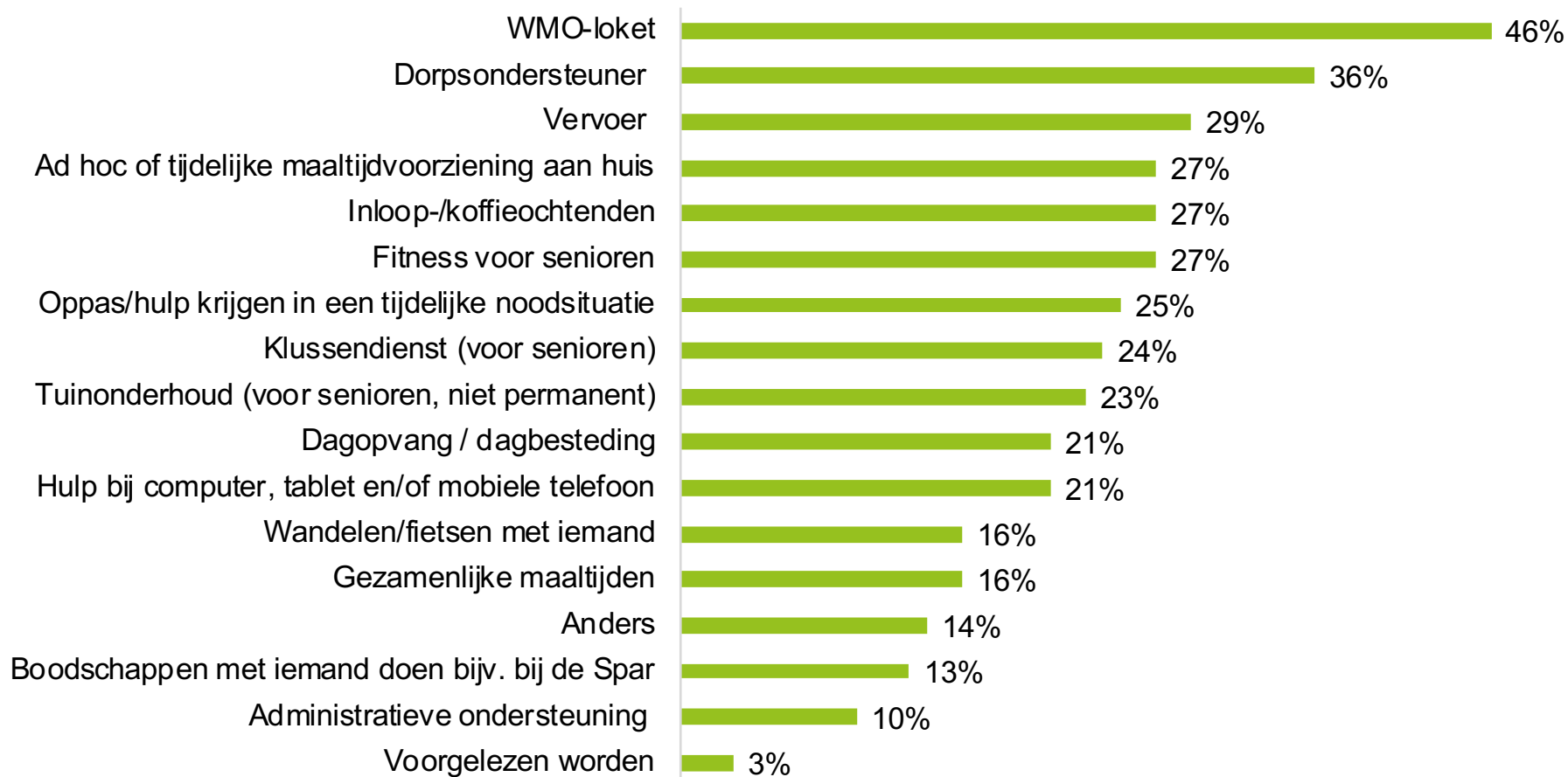
Hoe belangrijk is het voor u om de komende 5 tot 10 jaar in uw dorp te kunnen blijven wonen?

Afbeelding 3: belang van blijven wonen in het dorp

WAAR IS BEHOEFTE AAN?

**42% heeft zelf geen behoefte aan ondersteuning / voorzieningen.
De overige 58% (N = 152) heeft behoefte aan:**

Afbeelding 4: behoefte aan ondersteuning en voorzieningen

Draagvlak bewonerscoöperatie

BELANG, LIDMAATSCHAP EN INZET

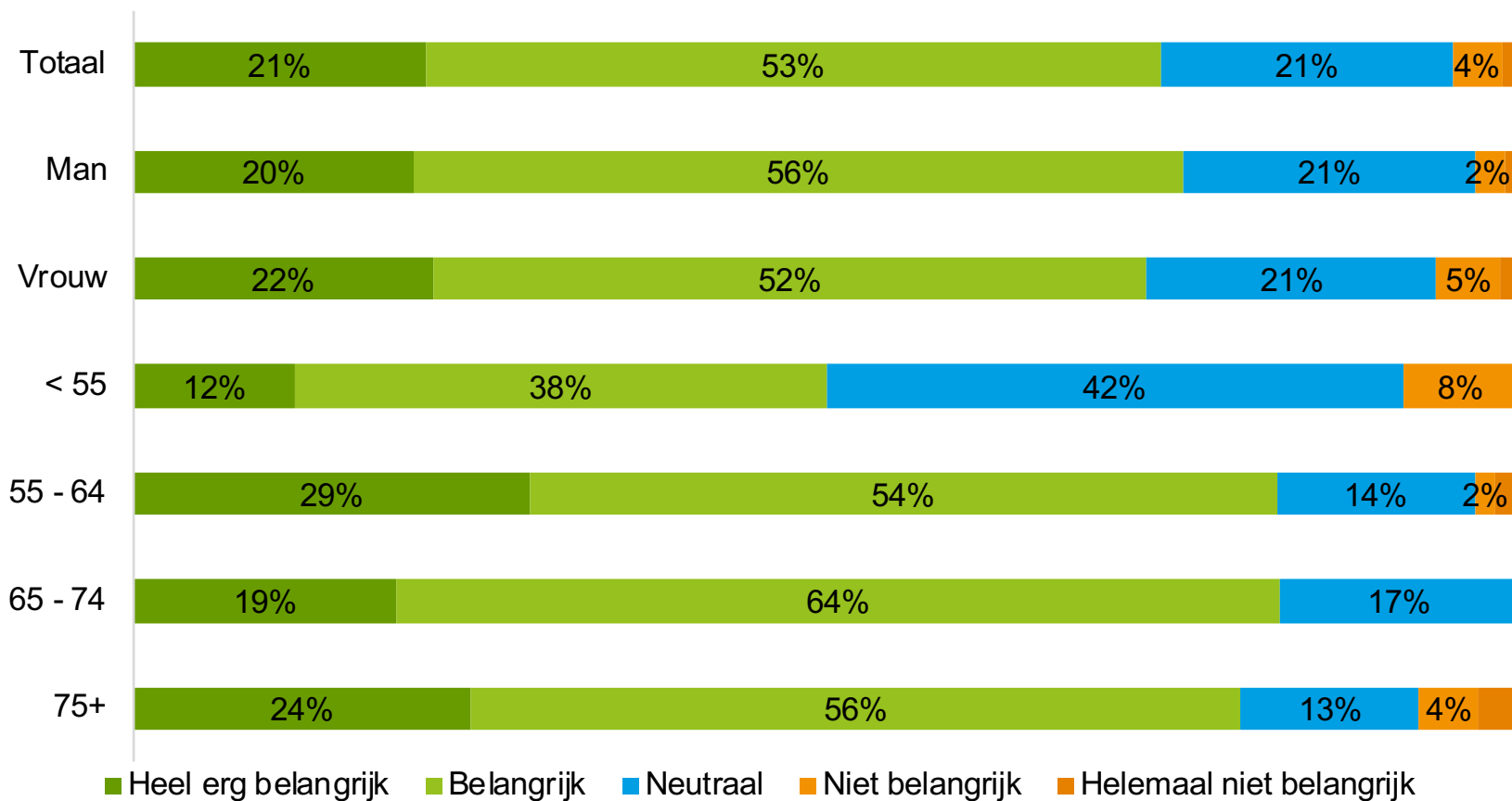
Driekwart van de respondenten (74%) geeft aan het (heel) belangrijk te vinden in de buurt één centrale organisatie te hebben waar men terecht kan voor alle welzijnsvoorzieningen. Dit sluit aan bij de grote behoefte in het dorp te kunnen blijven wonen. De groep jonger dan 55 jaar geeft significant vaker een 'neutraal' antwoord, maar minder dan tien procent vindt het *niet* belangrijk.

De bereidheid om lid te worden en zich actief in te zetten is dan ook groot. 73 procent van de respondenten geeft aan lid te willen worden van een Dorpscoöperatie. Onder de leeftijdsgroep 55 tot 65 jaar is dit zelfs 87 procent en ook van de jongere doelgroep, onder de 55, geeft nog steeds 60 procent van de respondenten aan lid te willen worden. Hierbij zijn wel opmerkingen geplaatst over de nog onbekende voorwaarden, zoals de contributie.

Bijna de helft (48%) van de 55 tot 65 jarigen wil zich actief inzetten voor de Dorpscoöperatie, daarnaast heeft nog eens 35 procent aan dit misschien te willen. De inzetbereidheid onder deze groep is hiermee erg hoog. Onder de oudere doelgroepen neemt dit af, hier is de vraag naar ondersteuning groter dan de mogelijkheid die te bieden. Ook onder de groep jonger dan 55 geven minder mensen aan zich actief in te willen zetten. Wel zegt ruim 60 procent dit *misschien* te willen. Kansen om deze doelgroep te betrekken zijn er dus zeker.

BELANG VAN EEN DORPSCOÖPERATIE

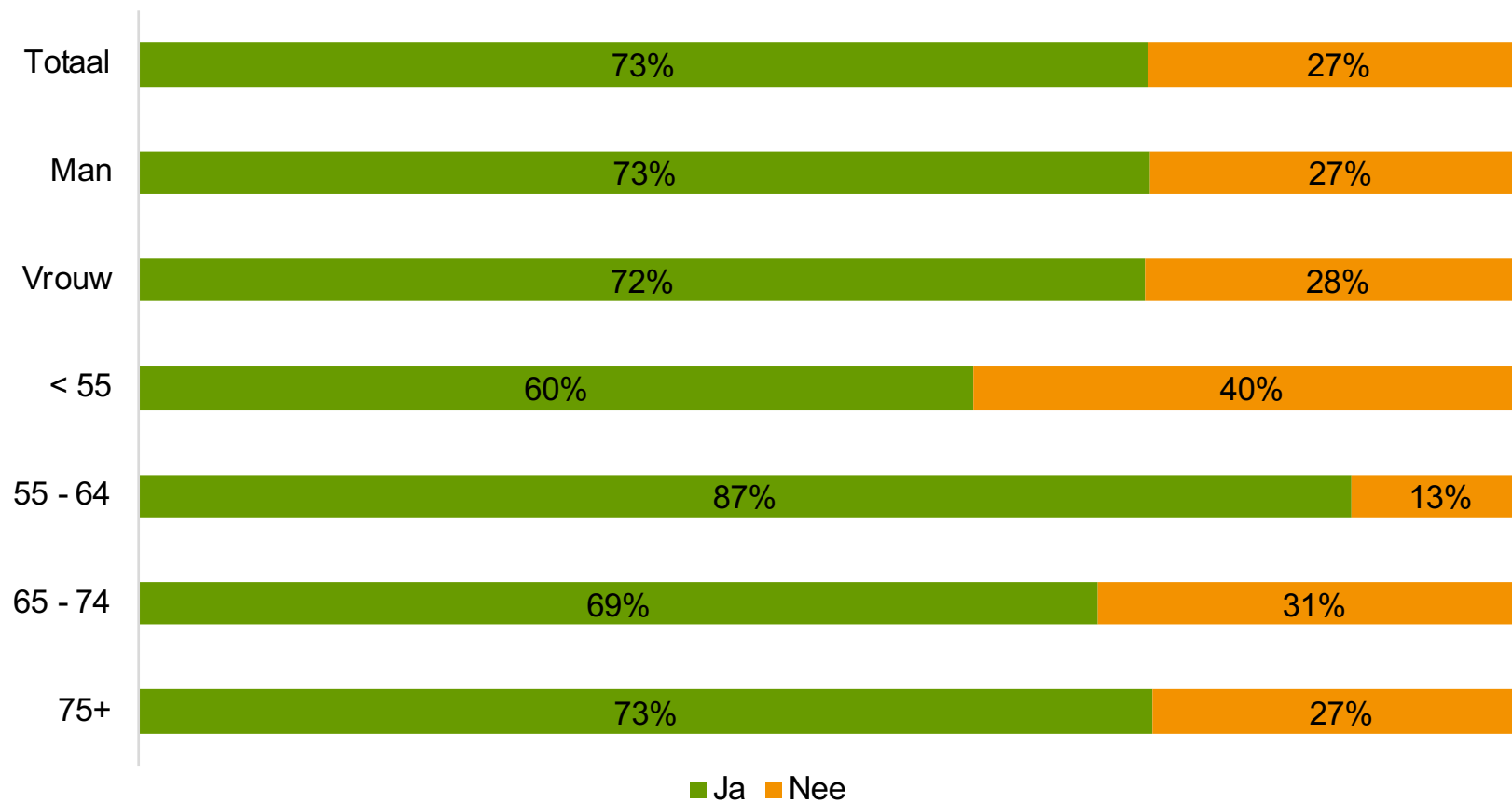
Hoe belangrijk zou het voor u zijn om (in de buurt) één centrale organisatie (= Dorpscoöperatie) te hebben waarbij men voor alle welzijnsvoorzieningen terecht kan?

Afbeelding 5: belang van Dorpscoöperatie

BEREIDHEID LIDMAATSCHAP

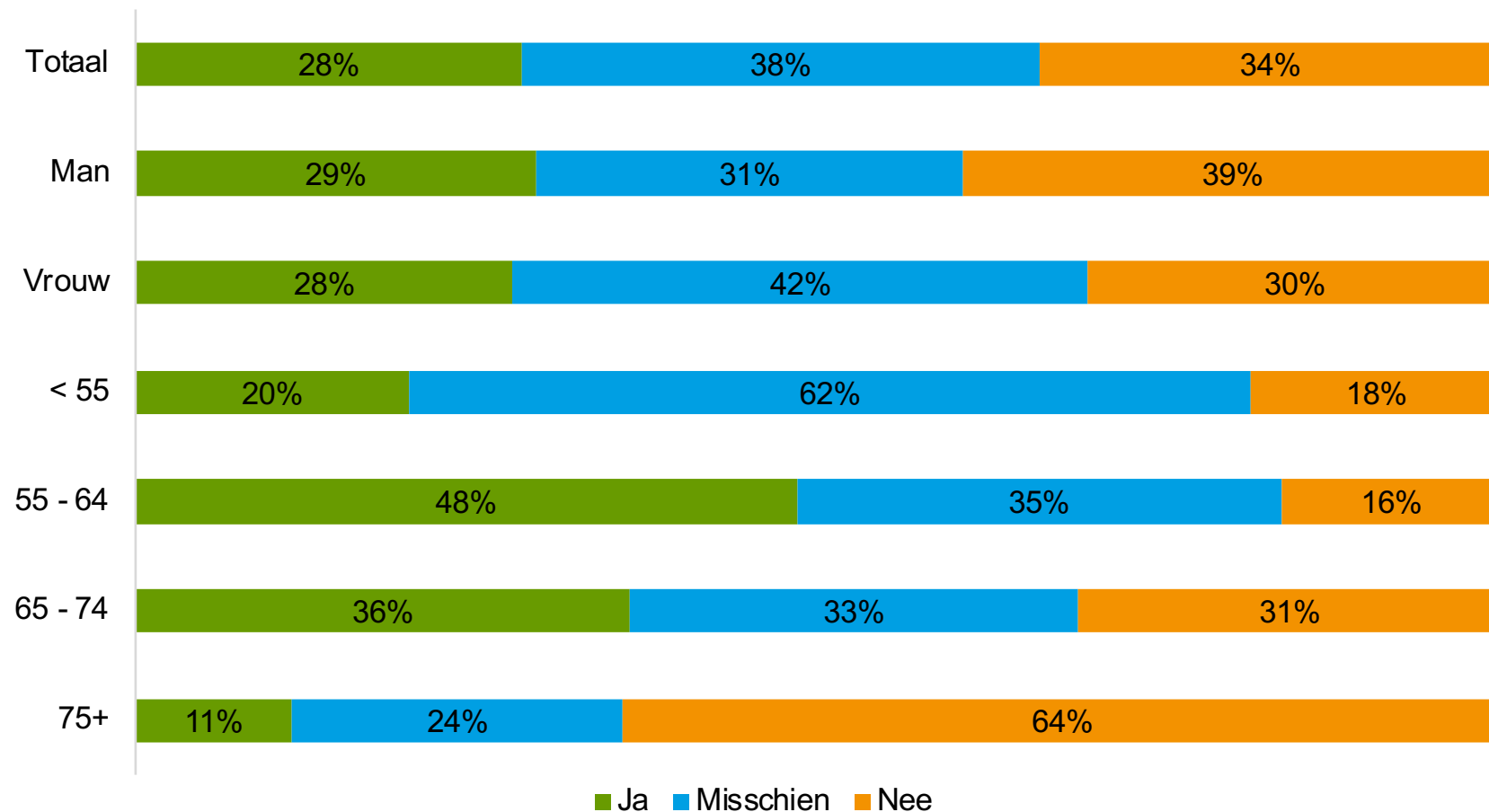
Zou u bereid zijn om lid van een Dorpscoöperatie te worden?

Afbeelding 6: bereidheid lid te worden van Dorpscoöperatie

BEREIDHEID ZICH IN TE ZETTEN

De diensten, die een Dorpscoöperatie levert, worden door vrijwilligers uitgevoerd. Zouden u of uw huisgenoot/huisgenoten zich als vrijwilliger actief in willen zetten voor de Dorpscoöperatie?

Afbeelding 7: bereidheid zich actief in te zetten voor de Dorpscoöperatie

De match tussen vraag en aanbod

WAT KUNNEN VRIJWILLIGERS BIEDEN

De meeste behoefte is er op dit moment aan een WMO loket en een Dorpsondersteuner. Deze beide initiatieven worden vanuit de gemeente opgezet en uitgevoerd door professionals. Daarnaast is er vraag naar vervoer, ad hoc maaltijdvoorzieningen, inloopochtenden en diverse andere ondersteunende diensten. Deze worden door vrijwilligers geleverd. Het is dus belangrijk dat voldoende mensen zich actief in willen zetten voor de Dorpscoöperatie en hun dorpsgenoten.

Aan het eind van deze enquête konden respondenten aangeven of de projectgroep hen mag benaderen en voor welke diensten / hulp. Dit heeft een lijst opgeleverd van 115 personen die benaderd mogen worden. De grafiek op de volgende pagina geeft in absolute aantallen weer hoeveel vrijwilligers er op dit moment geregistreerd staan voor de diverse 'diensten'. Opgemerkt moet worden dat niet iedereen zich op dit moment meteen in kan zetten. Een aantal mensen geeft aan dit op termijn te kunnen of willen doen.

Leggen we het aanbod naast de vraag, dan lijken er voor veel van de voorzieningen (ruim) voldoende vrijwilligers te zijn om deze op te starten.

WAT KUNNEN ZIJ DOEN? (RESULTATEN IN ABSOLUTE AANTALLEN)

MATCHEN VRAAG EN AANBOD?

	Vraag		Aanbod
WMO-loket	67		
Dorpsondersteuner / Regelen en coördineren van aanvragen	52	>	21
Vervoer	43	<	60
Ad hoc of tijdelijke maaltijdvoorziening aan huis	40		
Inloop-/koffieochtenden / Gastheer—vrouw zijn	40	=	42
Fitness voor senioren	39		
Oppas/hulp krijgen in een tijdelijke noodsituatie	37	=	35
Klussendienst (voor senioren)	35	>	18
Tuinonderhoud (voor senioren, niet permanent)	34	>	19
Dagopvang / dagbesteding	30		
Hulp bij computer, tablet en/of mobiele telefoon	30	>	14
Wandelen/fietsen met iemand	24	<	50
Gezamenlijke maaltijden	23		
Anders	21		
Boodschappen met iemand doen bijv. bij de Spar	19	<	61
Administratieve ondersteuning financiën belastingopgave	15	=	18
Voorgelezen worden	4	<	25

Conclusies

DRAAGVLAK VOOR DORPSCOÖPERATIE IS GROOT

Respondenten vinden het belangrijk de komende 5 tot 10 jaar in hun dorp te kunnen blijven wonen. Hierbij is er behoefte aan ondersteuning in de vorm van een WMO loket en een Dorpsondersteuner, maar ook aan vervoer, inloopochtenden, maaltijdvoorzieningen, administratieve ondersteuning, fitness en klus-tuin hulp. **Onder de respondenten is het draagvlak voor het oprichten van een Dorpscoöperatie dan ook groot, met name onder 55-plussers.**

De leeftijdsgroep 55-64 jaar toont zich het meest bereid lid te worden van een Dorpscoöperatie en geeft ook het vaakst aan zich actief in te willen zetten. De leeftijdsgroep jonger dan 55 het minst bereid lid te worden. Ruim 60 procent geeft aan zich 'misschien' in te willen zetten. Dit is een groep die zeker benaderd en betrokken moet worden, om de coöperatie niet alleen op korte maar ook op langere termijn succesvol te maken. Wanneer de jongere doelgroep zich eerst ad hoc in kan zetten, is de overstap naar meer structurele inzet op termijn makkelijker.

Op basis van de inventarisatie kan het makkelijkst voldaan worden aan de vraag naar vervoer, inloopochtenden, wandelen, boodschappen doen, administratieve ondersteuning en voorlezen. Voor de opzet van het WMO loket, de Dorpsondersteuner en de senioren fitness moeten professionals worden ingeschakeld.